

In 'Het Hogeland - Golden laand' leest u artikelen over ideeën van inwoners die bijdragen aan het herstel en dus aan de toekomst van Het Hogeland. Aandacht voor lopende projecten. De schijnwerper op initiatieven van u en van ons of van u en ons samen. En natuurlijk praktische informatie over zaken als subsidies en andere ontwikkelingen die ook voor u van belang kunnen zijn.

Toenemende gezondheidsklachten aardbevingsgebied

Katherine Stroebe doet onderzoek naar de sociaalpsychologische gevolgen van aardbevingen. Aandacht voor de impact van de gaswinning op de gezondheid van inwoners – volwassenen én kinderen – is zeer belangrijk, meent zij.

'Meer aandacht voor de gezondheid van zowel volwassenen als kinderen in het aardbevingsgebied is erg belangrijk'

Van de 410.000 mensen die in ons aardbevingsgebied leven hebben circa 200.000 volwassenen en kinderen schade. Daarvan hebben zo'n 100.000 mensen – inclusief kinderen – meervoudige schade. Een ramp in slow motion, wordt de situatie in Groningen wel genoemd. En daar zijn de gezondheidseffecten helaas ook naar, zegt Universitair Hoofddocent Katherine Stroebe, sociaal psycholoog aan de Rijksuniversiteit van Groningen. 'Ons onderzoek laat een verdrietig verhaal zien. Sinds we begonnen in 2016 hebben we een toename in gezondheid- en stressgerelateerde klachten gezien. Mensen met meervoudige schade hebben twee tot drie keer zoveel kans om klachten te ontwikkelen. Van hoofdpijn, spanningen en slapeloosheid tot depressies. Mensen met meervoudige

schade ervaren hun gezondheid in het geheel als minder positief. Meer aandacht voor de gezondheid van zowel volwassenen als kinderen in het aardbevingsgebied is dus erg belangrijk.'

'Een deel van de kinderen groeit op met het idee dat de Rijksoverheid niet te vertrouwen is'

Aandacht voor kinderen

Veel mensen in het aardbevingsgebied voelen zich onrechtvaardig behandeld. Bovendien is het vertrouwen van zowel volwassenen als kinderen in de overheid sterk gedaald. Katherine: 'We zien in ons onderzoek dat een deel van de kinderen opgroeit met het idee dat de Rijksoverheid niet te vertrouwen is. Terwijl dat in een democratie een gegeven hoort te zijn waar je mee opgroeit: de regering zorgt voor mij. Dat vertrouwen is hier voor jong en oud, behoorlijk geschonden. Ik denk dat het belangrijk is aandacht te hebben voor de impact van de gaswinning op kinderen en hoe we kunnen zorgen dat die aandacht in de toekomst beter gewaarborgd wordt.'

Zoveel mogelijk hulp

Katherine doet sinds 2013 onderzoek naar de gevolgen van de gaswinning voor Groningers. Sinds 2016 geeft ze samen met professor Tom Postmes leiding aan Gronings Perspectief: een onderzoek naar hoe Groningers gezondheid, veiligheid en toekomstperspectief ervaren. Katherine: 'We zijn nu drie jaar verder en hebben de frustratie en het verdriet bij bewoners zien groeien. Er is veel leed en daar moet met de grootst mogelijke moeite iets aan gedaan worden. Je kunt het probleem niet geheel voor mensen oplossen, want aardbevingen en bodemdaling zullen voorlopig blijven doorgaan. Je kunt ze wel zo goed mogelijk opvangen en zoveel mogelijk hulp bieden.'

Ondersteuning

Waar in ieder geval behoefte aan is, is duidelijke informatievoorziening van de gemeente zelf, zo persoonlijk mogelijk.

Zowel direct na een aardbeving als over schade en versterkingsoperaties. Een positieve ontwikkeling die Katherine en haar collega's zien is de saamhorigheid in dorpen: het verlangen iets te dóen, de eigen omgeving mooier te maken. Ook hier is ondersteuning vanuit de gemeente cruciaal, blijkt uit onderzoek van Gronings Perspectief. 'Daar waar korte lijntjes met de gemeente zijn, zijn initiatieven van bewoners gemakkelijker te ontplooiën.'

'Belangrijk is dat verborgen leed wordt erkend'

Onveilig

Gezondheidsklachten door gaswinning worden veroorzaakt door een onveilig gevoel dat voortkomt uit een breed palet aan redenen, zegt Katherine. 'Het gevoel niet langer veilig te zijn in je eigen huis, maar ook de grote en constante onzekerheid over de toekomst, het gevoel dat je vastzit, niet serieus genomen wordt door de regering. En daar bovenop veel teveel gedoe met instanties.' Het zou voor de gezondheid van mensen met meervoudige schade al een hoop schelen als de trajecten waarin zij belanden gemakkelijker zouden verlopen, zegt Katherine. Belangrijk is ook dat het leed dat zich verborgen achter voordeuren afspeelt, bij jong en oud, wordt erkend. En dat daar met adequate hulp op wordt gereageerd.

Ondanks de beperkingen die er zijn kan er veel worden gedaan om de gevoelens van veiligheid en de psychische gezondheid van bewoners te verbeteren, denkt Katherine. 'Maar dan moet nog wel een grote slag gemaakt worden.'

Kijk voor het onderzoek van Katherine Stroebe en Tom Postmes op: www.groningsperspectief.nl

Heeft u klachten?

Met acute psychische nood kunt u bij uw huisarts terecht. Bij psychische problemen kunt u bellen met Mensenwerk Hogeland via 0595 - 745090. Als u zich zorgen maakt over uw kind kunt u bellen met GGD Groningen via 050 - 367 4991. Alle andere organisaties die u kunnen helpen vindt u in de Aardbevingswaaier van de gemeente Het Hogeland en op www.hethogeland.nl.

Schrijf u in voor de digitale Golden laand!

Elke maand de Golden laand via de mail? U kunt zich per e-mail aanmelden via redactie@hethogeland.nl, onder vermelding van Het Hogeland - Golden laand. De digitale Golden laand verschijnt altijd de dag vóór publicatie in de Ommelander Courant.

Naast deze maandelijkse pagina in de Ommelander Courant publiceert de gemeente wekelijks het gemeentenuws in de Noorderkrant.

Loket Leefbaarheid weer open

nationaal programma groningen

Sinds begin deze maand kunt u weer plannen indienen bij het Loket Leefbaarheid. Het gaat om plannen die bijdragen aan prettig wonen in uw straat of dorp. Per project kan maximaal tienduizend euro worden aangevraagd via de website www.loketleefbaarheid.nl. U heeft nog tot maandag 7 oktober de tijd om uw plan in te dienen.

Foto: Rijksuniversiteit Groningen
Universitair Hoofddocent en sociaal psycholoog Katherine Stroebe

Energiecoöperatie Duurzaam Bedum

Energiecoöperatie Duurzaam Bedum zet hoog in: een honderd procent klimaatneutraal Bedum is het doel. En dat slaat aan want de energiecontracten heeft al meer leden dan ze op dit moment kan bedienen.

Energiecoöperatie Duurzaam Bedum werd opgericht door Bedumers Douwe Feddema, Egbert Ludwig en Gert-Jan Hageman. Al een aantal jaren maken zij zich, samen met andere vrijwilligers van Duurzaam Bedum, hard voor het verduurzamen van hun dorp.

Leden van Duurzaam Bedum kunnen lokaal opgewekte zonne-energie gebruiken zonder dat ze zelf zonnepanelen hoeven aan te schaffen. Iedereen uit Bedum en omgeving kan lid worden. Daarmee is duurzame energie ook bereikbaar voor mensen in een huurhuis, ouderen en mensen met een kleinere portemonnee. Gert-Jan Hageman, voorzitter van Duurzaam Bedum: 'De energie die wij leveren komt van zonnepanelen die op de daken van ondernemers liggen. We konden deze

zonnepanelen financieren tegen een hele lage rente: omdat Bedum in het aardbevingsgebied ligt kunnen we gebruik maken van gunstige voorwaarden. Leden van Duurzaam Bedum hoeven dus niet te investeren in zonnepanelen, ze niet op hun eigen dak te plaatsen en ze niet te onderhouden.'

'Ons doel is voor ieder huishouden in Bedum en omstreken duurzame energie toegankelijk maken'

Besparing

De energie die Duurzaam Bedum opwekt wordt verkocht aan energiemaatschappij 'Energie VanOns', waar de leden van Duurzaam Bedum energie van afnemen. Over duurzame en lokaal opgewekte energie hoeft je geen energiebelasting te betalen. Gert-Jan: 'Zo helpen we dus het milieu en besparen leden tegelijkertijd tot een paar honderd euro per jaar, afhankelijk van hoeveel energie ze gebruiken. Maar besparen op hun energierekening zullen ze hoe dan ook, vanaf de

eerste maand.'

Nu echt van start

Drie Bedumer ondernemers – Knol dakbedekking, Loon- en grondverzetbedrijf Wieringa en Vaatstra installatietechniek – stelden bij het oprichten van Duurzaam Bedum direct belangeloos hun daken ter beschikking voor zonnepanelen. Maar ondanks het enthousiasme van deze bedrijven en alle vrijwilligers is de weg naar realisatie tot nu toe geen gemakkelijke, vertelt Gert-Jan. 'Vooral communicatie met Enexis en het vaak hele lange wachten op het aansluiten van de daken door Enexis leveren erg veel vertraging op. Deze maand worden twee van de drie daken operationeel en kunnen we eindelijk de eerste huishoudens van duurzame Bedumer stroom gaan voorzien.'

Honderd procent

Maar Duurzaam Bedum wil meer. De coöperatie is al in gesprek met meerdere ondernemers die hun daken ter beschikking willen stellen. Gert-Jan: 'Ons doel is voor ieder huishouden in Bedum en omstreken duurzame energie toegankelijk

maken. Met deze drie daken kunnen we niet alle huishoudens in Bedum en omstreken voorzien. En de vraag is nu al hoger dan ons aanbod. Om Bedum echt honderd procent klimaatneutraal te maken hebben we de hulp van gemeente en provincie nodig, want we hebben grond nodig voor een zonneweide en windmolens.'

'Als Duurzaam Bedum winst maakt komt deze direct terug naar het dorp'

Winst is voor Bedum

'Als Duurzaam Bedum winst maakt komt deze direct terug naar het dorp', zegt Gert-Jan. 'Alle winst wordt volledig geïnvesteerd in maatschappelijke voorzieningen in Bedum. De leden van Duurzaam Bedum bepalen samen waar de winst precies aan wordt besteed.'

En nu maar hopen dat de weg vanaf nu wat gemakkelijker verloopt. 'De gemeente heeft nu beleid klaar, dat is mooi, want daar kunnen we mee vooruit. Nu moet het alleen nog in praktijk worden gebracht.'

Foto: Egbert Euser
Wethouder Kristel Rutgers en Gert-Jan Hageman, tijdens een overleg tussen CDA Het Hogeland en Duurzaam Bedum, eind februari 2019. Wethouder Rutgers werd hier als inwoner van Bedum lid van de Bedumer energiecoöperatie.

Energieberaad

Het Hogeland is inmiddels 28 energiecoöperaties of energie-initiatieven rijk. Om als gemeente op de hoogte te blijven van alle ontwikkelingen op energievak is er een keer in de vijf weken Energieberaad. Met een afvaardiging vanuit de energiecoöperaties en iemand vanuit de GrEK (Groninger Energiekoepel, red.) bespreekt de gemeente wat er speelt en waar we elkaar kunnen helpen. Belangrijk, want we staan aan het begin van de energietransitie en hebben elkaar nodig.